

Duodecimus abbas Magulfus annos xvi.

Tertius decimus abbas Fulradus annum i et dimidium.

Quartus decimus abbas Theodulfus annos xix et dimidium, qui a gloriosissimo imperatore Carolo ex Hesperia propter eruditionis scientiam qua pollebat. in Gallias adductus, Floriacensibus abbas et Aurelianensibus datus est pontifex. Hic itaque cum, ut diximus, eruditione præcipuus doctrinaque haberetur præclarus, explanationem edidit Symboli sancti Athanasii, quod a monachis post tres regulares psalmos ad primam quotidie canitur. Sacramentum quoque missæ seu eorum quæ in ea gerantur, quid mysterii contineant, aliquaque quamplura succincto narrandi genere luculentissime digessit. Nec minus ei studium in elegantissimorum opere ædificiorum fuit. Denique Germaniacus dicitur villa, tribus a nostro monasterio distans millibus. Hæc abbatibus qui ante eum fuerant maxima ex parte a fidelibus viris, quorum hæreditas erat, partim data, partim vendita est. In hac igitur idem Theodulfus abbas et episcopus ecclesiam tam mirifici operis construxit, ut nullam in tota Neustria inveniri posset ædificii opus quod ei, antequam igne cremaretur, valeret æquari. Totam namque arcuato opere eandem extruens basilicam, ita floribus gypseis atque musivo ejus venustavit interiora, pavementum quoque marmoreo depinxit emblemate, ut oculi inuentium vix grata satiarentur specie. Porro in matherio turris de qua signa pendebant, hujusmodi inseruit versus argenteo colore expressos: C

A *Hæc in honore Dei Theodulfus templa sacravi
Quæ dum quisquis ades, oro, memento mei.*

(57) Æmulatus itaque in hoc facto Magnum Carolum, qui ea tempestate Aquisgrani palatio tanti decoris ædificaverat ecclesiam, ut in omni Gallia nullam habeat similem. Verum memoratus princeps illud quod fecerat templum, sanctæ Dei genitricis Mariæ dedicari sub honore præcepit. At vero Theodulfus aulam a se constructam omnium conditori ac salvatori rerum Deo consecrans, cherubim gloriæ obumbrantia propitiatorium super altare ipsius artificiosissimo magisterio expressum his decoravit versibus.

*Oraculum sanctum et cherubim hic aspice spectans:
Et testamenti en micat arca Dei.*

B *Hæc cernens, precibusque studens pulsare tonantem,
Theodulphum votis jungito quæso tuis.*

Sed quia semper sapientibus invidetur, difficileque est in prosperis invidia carere, apud imperatorem Ludovicum ab æmulis accusatus conjurationis adversus eum factæ conscius fuisse, Andegavis exsiliatus, custodiæ etiam mancipatus est; ubi in die Palmarum, præsentem ipso rege, illos pulcherrimos versus, gloriam laudis Christi personantes, qui hodie per universas Gallias ab ecclesiasticis decantantur viris, e turri in qua custodiebatur a se compositos cecinit, quorum est exordium.

*Gloria, laus, et honor tibi sit. Rex Christe redemptor,
Cui puerile decus prompsit hosanna pium.*

ANNALES FLORIANENSES.

Ascripti sunt codici cyclorum decennovennalium Dionysii annos 532-1063 complexo, et jam in Bibliotheca regia Parisiensi sub n. 5443 asservato. Est membranaceus in-4°, sæculo ix exaratus, et adnotationes post annum 854 diversis cœtaneorum manibus adjectas exhibet, quas hic post Chesnium (t. III, p. 355-357) denuo ex authographo a me correctas auctasque sisto, omissis tamen fere omnibus quæ annum istam antecedunt, quippe quæ ex Pauli Diaconi Historia miscella, Annalibus S. Columbæ et Annalibus S. Amandi sint desumpta.

ANNO INCARNATIONIS DOMINI.

826. Leodelodus Floriacensis monasterii fundator obiit.

849. Anno viii Karoli regis, xii Kal. Martii existit terræmotus quasi decima hora noctis.

853. Adalbertus, bonæ memoriæ monachus, xi Kal. Jan. obiit.

864. Cometes apparuit circa Kalendas Maias per viginti dies.

866. Regnante Karolo, Ludovici filio, duo filii illius moriuntur, Hlotharius abbas, et Karolus rex Aquitaniorum. Avunculus quoque ejus

D Rhodulphus, consiliarius primasque palatii, hominem exit Necnon et Rhodulfus archiepiscopus Aquitaniorum. Et duo principes Aquitanici, Landricus et Imino, inter se dimicantes, semet interimunt. Rhothbertus quoque atque Ramnulfus viri miræ potentiæ, armisque strenui, et inter primos ipsi priores, Northmannorum gladio necantur.

877. Karolus Ludovici filius ii Non. Octobr. obiit, et Ludovicus filius eius vi Id. Decembris regnum suscepit.

878. Johannes papa in Gallias venit, et apud civitatem Trekas diu moratus est. Eodem anno

(57) Vide letaldum c. 3. De mirac. S. Maximini Miciac.

- Idib. Octobr. eclipsis lunæ fuit cum esset A
quartadecima, et eclipsis solis secuta est eo-
dem mense iv Kal. Novemb. luna vicesima
octava, utroque sidere in quindecim diebus
deficiente.
879. Hludovicus rex iv Id. Aprilis obiit.
880. Hludovicus et Karlomannus apud Ambianas
regnum suscipiunt, et dividunt mense Mar-
tio.
882. Hludovicus Karlomanni frater obiit.
905. Hoc anno mediante Maio, v Feria apparuit
stella circa ipsum septentrionem a parte cir-
cii emittens radium magnum versus euro-
austrum quasi longissimam hastam inter
Leonem et Geminos trans zodiacum, et visa
est ita fere 23 diebus. B
917. Memorabile bellum apud Suessones, in quo
Rothbertus rex occubuit, licet exercitus ejus
victoriam adeptus sit; eodemque anno Ro-
dulfus regno sublimatur.
936. Gloriosus Francorum rex Rodulfus obiit. Pri-
ma in totam Galliam Ungarorum irruptio.
952. Hoc anno Ugo dux Burgundionum, et Alanus
Brittonum obiit.
954. Ludovicus Francorum rex obiit, et filius eius
Hlotharius in regem nobiliter Remis eleva-
tus est.
956. Hoc anno iv Nonas septembris luna versa est
in sanguinem. Eodem quoque anno mense
Junio signum mirabile in cælo apparuit, dra- C
co magnus scilicet, et sine capite. Secuta est
statim mors HUGONIS magni principis Franco-
rum, Burgundionum, Brittonum, atque Nort-
mannorum. Eclipsis solis factus est xi Kal.
Januar. et stellæ apparuerunt a prima hora
usque terciam.
974. Ipso anno cœnobium sancti Benedicti Floria-
cense combustum est. Sed Dei providentia
procurante, in brevi trium spatium annorum
in meliorem statum est restauratum, domno
abbate Richardo ordinatore. Octavas sancti
crematum est Laurentii.
- 969 aut 970. Lotharius Francorum rex obiit.
979. Ludovicus a Francis Compendii rex est ele-
vatus.
987. Ludovicus Francorum rex obiit. Eodem anno
Hugo dux rex Francorum est elevatus Novio-
mi, qui secum Rotbertum filium suum regem
Aurelianis elevat.
- 998 $\beta \beta \zeta \beta$. (58)
991. Hugo (?)
997. Hugo rex moritur. *Et alia manu*: Hugo rex
obiit, et filius ejus Rotbertus pro eo regnat.
1003. Et qualitas hiemis longior solito, pluviarum-
que inundatio exstitit gravior, atque diversis
in regionibus flumina suos ultra modum præ-
terierunt terminos. Præ cæteris vero Liger in
tantum suas præteriiit metas, ut cuncta cir-
cum circa posita periculo mortis tremefaceret,
valla penetraudo, casas una cum hominibus
eruido, pontes firmos sepesque eradicando,
boves cum bubulcis, ovilia cum ovibus et
pueris demergendo, ita ut diluvium esse cre-
deretur. Quo etiam anno propter Aurelianen-
sem urbem in loco qui dicitur Porcaria mul-
tis ut ferunt est visa civitas phantasmate
constructa, ab hora diei tertia usque in no-
nam horam, pratis aquisque cum molendinis
vallata, militibus necessariisque rebus ad-
plene referta. Infantem quoque fama vulgante
audivimus natum fuisse, omnium animalium
pedes habentem, soloque capite unoque pede
et manu hominem simulantem. Quem pa-
rentes dolore et rubore confusi bis terque
terra occuleutes, dum nequeunt eum perdere.
consilio accepto in fluvio demerserunt. Cujus
casum tantus vocum fragor secutus est, ut
tota regio ejulasse crederetur. Eodem quoque
anno Girbertus papa obiit. Sequenti anno
(*alia manu*). Abbo abba martyrio coronatus
est.
1004. Abbo abbas obiit.
1017. Rotbertus rex filium suum Hugonem consor-
tem regni facit, apud Compendium.
1026. Iterum sub Gauzilino abbate Floriacense cœ-
nobium conflagratum est, sed biennio restau-
ratum cum omnibus officiis, et ecclesia S.
Petri.
1029. Obiit Gauzlinus abbas.
- D 1058, 1059 aut 1060. Henricus rex Francorum
obiit. Philippus regni monarchiam suscepit.

(58). Notæ Tironianæ, quas inter abbas est sincera; fortasse explicandæ: *Abbo abbas monasterii Floriacensis, aut tale quid.*